

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 18 grudnia 2020 r.

Poz. 5793

UCHWAŁA NR XXVIII.198.K.2020 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 27 listopada 2020 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XXVIII/180/20 Rady Gminy w Będzinie z dnia 5 listopada 2020 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Będzino.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr XXVIII/180/20 Rady Gminy w Będzinie z dnia 5 listopada 2020 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Będzino, w części:

- a) § 4 ust. 1 i ust. 2;
- b) § 4 ust. 3 w zakresie:
 - wyrazu „inne”,
 - wyrażenia: „określone w przepisach szczególnych w tym”;
- c) Załącznika nr 1 do uchwały w części: OBJAŚNIENIA, zdanie drugie o treści: „W przypadku zmiany danych w złożonych w deklaracji będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciel nieruchomości zobowiązany jest złożyć do Wójta Gminy Będzino deklarację w terminie 10 dni od dnia nastąpienia zmiany.”
- d) Załącznika nr 2 do uchwały w części: OBJAŚNIENIA, zdanie pierwsze o treści: „W przypadku zmiany danych ujętych w złożonej deklaracji będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciel nieruchomości zobowiązany jest złożyć do Wójta Gminy Będzino deklarację w terminie 10 dni od dnia nastąpienia zmiany.”

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Badana przez Kolegium Izby uchwała Nr XXVIII/180/20 Rady Gminy w Będzinie z dnia 5 listopada 2020 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Będzino, została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 16 listopada 2020 r., a jej podjęcie nastąpiło na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w zw. z art. 40 ust 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 6n ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, ze zm.).

Regulowana przez badaną uchwałę materia dotyczy spraw określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – tj. podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie

przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uznało się za organ właściwy do zbadania przedmiotowej uchwały zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

We wstępnej ocenie Kolegium przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do jej zgodności z przepisami art. 6n ust. 1 i ust. 2 oraz art. 6m ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w szczególności z uwagi na:

- 1) żądanie od właściciela nieruchomości przedłożenia dokumentów, które nie służą potwierdzeniu danych zawartych w deklaracji (§ 4 uchwały),
- 2) wskazanie w załącznikach do uchwały określających wzory deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

-niezgodnego z przepisem ustawy terminu na złożenie deklaracji przez właściciela nieruchomości w przypadku zmiany danych ujętych w złożonej deklaracji, będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym (załącznik nr 1, Objaśnienia, zdanie drugie),

-niezgodnego z przepisem ustawy terminu na złożenie deklaracji przez właściciela nieruchomości, w przypadku zmiany danych ujętych w złożonej deklaracji będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym (załącznik nr 2, Objaśnienia, zdanie pierwsze),

Ponadto w pouczeniach do deklaracji nie zawarto zapisu, „że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego”, do czego obligują przepisy ww. ustawy.

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o którym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy w Będzinie pismem z dnia 19 listopada br. (znak: K.0010.412.JK.2020). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 27 listopada 2020 r.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 27 listopada br. W posiedzeniu nie uczestniczył przedstawiciel jednostki, jak również do dnia posiedzenia Kolegium nie przekazano stanowiska Gminy Będzino w zakresie wskazanych wątpliwości.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego przy podejmowaniu aktów prawa miejscowego działają na podstawie i w granicach prawa – czyli realizują zasadę legalizmu zawartą w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Uchwała Nr XXVIII/180/20 Rady Gminy w Będzinie z dnia 5 listopada 2020 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Będzino w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie jej nieważności, w wymienionych częściach.

Zgodnie z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b oraz obejmujący m.in. objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia i pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Z art. 6m ust. 1a wynika zaś, że deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Natomiast art. 6n ust. 2 cyt. ustawy stanowi, że rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 1 tego przepisu może określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W § 4 przedmiotowej uchwały Rada Gminy w Będzinie zobowiązała właścicieli nieruchomości do dołączania do złożonej deklaracji dokumentów potwierdzających zmianę danych zawartych w deklaracji, o ile nastąpiły zmiany w stosunku do poprzedniej deklaracji, w formie:

1. dokumentu potwierdzającego zamieszkanie poza nieruchomością lub ustanie zamieszkania (np. dokument stwierdzający zmianę miejsca zameldowania, oświadczenie, zaświadczenie ze szkoły/uczelni, akt zgonu, potwierdzenie objęcia opłatą w innej gminie),

2. dokumentu potwierdzającego wzrost liczby zamieszkujących osób (np. akt urodzenia, oświadczenie, zameldowanie),

3. innych dokumentów określonych w przepisach szczególnych w tym potwierdzających umocowanie osób podpisujących deklarację za podmioty obowiązane do złożenia deklaracji.

W ocenie Kolegium postanowienia zawarte w § 4 ust.1 i ust. 2 oraz części ust. 3 uchwały wykraczają poza kompetencję organu stanowiącego do określenia wykazu dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynikającą z przepisu art. 6n ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Rada gminy w uchwale w sprawie określenia wzoru deklaracji może bowiem określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, lecz muszą być one konieczne do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub uławiać składanie deklaracji.

Obowiązek złożenia przez właściciela nieruchomości dokumentów wymienionych w § 4 ust. 1 i ust. 2 uchwały wiąże się natomiast z uprawnieniami kontrolnymi organu wykonawczego gminy w ramach posiadanych uprawnień organu podatkowego. Uprawnienia te wynikają wprost z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz.1325, ze zm.), i są związane z możliwością weryfikacji prawidłowości złożonej deklaracji. Wobec powyższego ww. dokumentów nie można uznać za dokumenty, które powinny być składane wraz z deklaracją jako konieczne do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Informacji zawartych we wskazanych dokumentach może żądać jedynie organ wykonawczy podczas przeprowadzanych czynności sprawdzających określonych w art. 272 do 276 cyt. ostatnio ustawy w przypadku kwestionowania danych wynikających z deklaracji. Tak więc żądanie ich w sytuacji zmiany danych zawartych w deklaracji jest niezgodne z art. 6n ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tak również wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. I SA/Sz 486/20). Ponadto w ust. 3 wskazanego paragrafu rada zobowiązała właściciela nieruchomości do składania wraz z deklaracją „innych dokumentów określonych w przepisach szczególnych” bez sprecyzowania rodzaju żądanych dokumentów, co nie stanowi w ocenie Kolegium wypełnienia dyspozycji cyt. przepisu art. 6n ust. 2 ustawy. Brak precyzyjnego określenia wykazu dokumentów, stanowi także naruszenie § 6 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zgodnie z którym przepisy aktu prawa miejscowego redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Prawidłowa realizacja dyspozycji przepisu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach polega na wskazaniu w sposób wyczerpujący konkretnych dokumentów, potwierdzających dane zawarte w deklaracji. W związku z powyższym Kolegium stwierdziło nieważność § 4 ust. 1 i ust. 2 oraz części ust. 3 w zakresie słowa „inne” oraz wyrażenia „określone w przepisach szczególnych w tym”.

W objaśnieniach do deklaracji, których wzory określono w załącznikach nr 1 i nr 2 do uchwały organ stanowiący postanowił, iż w przypadku zmiany danych w złożonych deklaracjach będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciel nieruchomości zobowiązany jest złożyć do Wójta Gminy Będzino deklarację w terminie 10 dni od dnia nastąpienia zmiany. Powyższe stanowi istotne naruszenie przepisu art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

W tym stanie rzeczy Kolegium stwierdziło nieważność badanej uchwały we wskazanych w sentencji uchwały częściach.

Niezależnie od ww. uchybień skutkujących stwierdzeniem nieważności uchwały w zakresie objętym sentencją niniejszej uchwały Kolegium wskazuje organowi stanowiącemu na niewypełnienie obowiązku w zakresie zamieszczenia w badanej uchwale pouczenia, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, do czego obligują przepisy art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i konieczność wyeliminowania opisanej nieprawidłowości.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski